

ÎNCHEIERE

04 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul – Valeriu Doagă
Judecătorii – Tamara Chișca-Doneva, Nina Vascan

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Nicolae Secara împotriva deciziei Curții de Apel Comrat din 28 septembrie 2017,
adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Zinaida Radu împotriva lui Nicolae Secara cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin contravenție,

c o n s t a ț ă:

La 21 martie 2017, Zinaida Radu a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Nicolae Secara cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin contravenție.

În motivarea acțiunii a menționat că, la 09 septembrie 2016, aproximativ la ora 16.00, în timp de se deplasa împreună cu soțul Grigore Radu cu motocultorul prin câmpul situat în s. Ecaterinovca, r-nul Cimișlia, au fost stopați de către Nicolae Secara. Ultimul i-a învinuit că au sustras ceapa din câmpul ce-i aparține și a ofensat-o verbal. Totodată, acesta a tras în aer liber din arma de foc pe care o deținea.

Reclamanta susține că, pe fapta dată, în privința lui Nicolae Secara au fost întocmite două procese-verbale cu privire la contravenție, prin care ultimul a fost recunoscut vinovat de comiterea contravențiilor prevăzute de art. 354 și art. 363 din Codul contravențional.

Zinaida Radu susține că, prin acțiunile sale, Nicolae Secara i-a cauzat un prejudiciu moral exprimat prin umilință și suferințe psihice. Din cauza că suferă deXXXXX, i s-a agravat starea de sănătate. Mai mult decât atât, pârâtul nu și-a cerut scuze pentru faptele comise.

Solicită admiterea acțiunii și încasarea de la Nicolae Secara în beneficiul său a sumei de 10 000 de lei cu titlu de reparare a prejudiciului moral cauzat prin contravenție și încasarea sumei de 100 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor de judecată sub forma taxei de stat și suma de 600 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor de asistență juridică.

Judecătoria Cimișlia, prin hotărârea din 10 aprilie 2017 (f.d. 28, 31 recto-verso) a respins acțiunea ca fiind neîntemeiată.

În consolidarea soluției adoptate, prima instanță a invocat dispozițiile art. 1422 din Codul civil și prevederile art. 118 din Codul de procedură civilă.

Referitor la circumstanțele speței, prima instanță a reținut că acuzele de care suferă reclamanta nu au survenit în urma acțiunilor ilegale ale pârâtului, deoarece din concluzia consultativă din fișa de ambulatoriu din 01 noiembrie 2016 rezultă că acestea suntXXXXX.

Prima instanță a notat că o condiție a suferințelor psihice este conștientizarea lor de către victimă. Astfel, dacă victima este XXXXXnu se poate demonstra că aceasta a suferit.

Curtea de Apel Comrat, prin decizia din 28 septembrie 2017 (f.d. 57, 58-61 recto-verso), a admis apelul declarat de Zinaida Radu.

A casat integral hotărârea Judecătorei Cimișlia din 10 aprilie 2017 și a emis o nouă hotărâre prin care a admis parțial acțiunea și a încasat de la Nicolae Secara în beneficiul Zinaidei Radu suma de 2 000 de lei cu titlu de compensare a prejudiciului moral cauzat prin contravenție și suma de 1 275 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor judiciare legate de plata taxei de stat și asistență juridică.

În rest, a respins pretențiile de satisfacție echitabilă.

În consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a invocat dispozițiile art. 387 alin. (1) din Codul contravențional, art. 1398, art. 1416 alin. (1), art. 1422 și art. 1423 din Codul civil și prevederile art. 94 și art. 118 din Codul de procedură civilă.

Referitor la circumstanțele speței, instanța inferioară a reținut că, în speță, nu a fost probat faptul că reclamanta esteXXXXX, iar faptul că aceasta are XXXXX nu poate fi apreciată ca alienație mintală. Or, dânsa a conștientizat suferințele psihice cauzate de pârât prin acțiunile sale.

Așadar, prin prisma normei art. 387 din Codul contravențional coroborată cu prevederile art. 1398 și 1422 din Codul civil, instanța de apel a conchis temeinicia parțială a acțiunii.

La 15 noiembrie 2017, Nicolae Secara a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Comrat din 28 septembrie 2017, prin care solicită admiterea recursului și casarea deciziei recurate, cu menținerea hotărârii primei instanțe (f.d. 71-72 recto-verso, 72 „b”).

În motivarea recursului invocă drept temei faptul că instanța de apel a interpretat în mod eronat legea, a apreciat arbitrar probele, iar concluziile fiind în contradicție cu circumstanțele cauzei.

În acest sens, menționează că, instanța de apel nu a ținut cont de faptul că Zinaida Radu a precizat în cererea de chemare în judecată căXXXXX.

La caz, recurentul opinează că prima instanță a dat o apreciere justă concluziei consultative din fișa de ambulatoriu din 01 noiembrie 2016, și corect a conchis că XXXXX nu au survenit în urma acțiunilor ilegale ale lui Nicole Secara, ci suntXXXXX.

Or, proba prezentată de Zinaida Radu, întru susținerea acțiunii, certifică doar faptul că, la momentul săvârșirii faptei contravenționale, aceasta XXXXX însă, nicidecum nu confirmă agravarea stării de sănătate.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul de admisibilitate al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, **recursul este inadmisibil** din următoarele motive.

Articolul 431 din Codul de procedură civilă consemnează în alineatul (2) că, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art.433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Conform art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Ab initio, instanța de recurs consideră calea de atac ca fiind demarată în interiorului termenului legal, deoarece actul judecătoresc de dispoziție datează cu 28 septembrie 2017 (f.d. 57. 58), iar cererea de recurs a fost predată oficiului poștal la 15 noiembrie 2017, fapt confirmat prin amprenta sigiliului aplicată pe plic (f.d. 72 „b”).

Completul de admisibilitate apreciază **ca fiind lipsite de substanță și care nu pot**

fi acceptate alegațiile recurentului, precum că instanța de apel nu a ținut cont de faptul că intimataXXXXX, fapt ce a dus la aprecierea eronată a concluziei consultative din fișa de ambulatoriu dinXXXXX. Or, acest înscris certifică doar faptul că, la momentul săvârșirii faptei contravenționale, intimataXXXXX, însă, nicidecum nu confirmă agravarea stării de sănătate a acesteia în urma acțiunilor sale culpabile.

La caz, este de menționat că în sensul art. 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Astfel, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel, deoarece forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs. Instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor.

Însă, în condițiile speței, memoriul cererii de recurs nu evocă prin ce se manifestă încălcarea flagrantă, de către instanța de apel, a regulilor de apreciere a suportului probator. Or, recurentul se limitează la simplul dezacord cu aprecierea instanței de apel dată concluziei consultative din fișa de ambulatoriu dinXXXXX.

În această ordine de idei, completul de admisibilitate vădește că, ipoteza relevantă certifică în mod clar caracterul lipsit de substanță al recursului declarat, deoarece recurentul nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea justificării ilegalității deciziei instanței de apel. Astfel, se evidențiază caracterul declarativ al recursului, care este lipsit de conținut și desprinde simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța inferioară, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului.

În acest sens, completul reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (*Doorson împotriva Olandei, 26 martie 1996, §67*). La acest capitol instanța de recurs reține că recursul declarat de Nicolae Secara nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, fiind lipsit de șanse de succes și nu este capabil să ofere îndreptarea situației din decizia recurată.

Subsidiar, completul de admisibilitate relevă că recurentul a depus prezenta cerere de recurs după ce a avut posibilitatea de a fi auzit de o instanță de fond și de o instanță de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea *mutatis mutandis „Levages Prestations Services” împotriva Franței, cererea nr.21920/93 din 23 octombrie 1996, §48-50*).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că recurentului i-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzit combinat cu dreptul la un recurs efectiv. De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 §1 din CEDO, rezultă că participanții au reușit să

pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (*Blücher împotriva Cehiei, cererea nr.58580/00 din 11 aprilie 2005, §65-67*)

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, a aplicat și interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în [cererea de recurs](#) nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art.432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, în unanimitate, ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de [Nicolae Secara împotriva deciziei Curții de Apel Comrat din 28 septembrie 2017](#), în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

A considera inadmisibil recursul declarat de [Nicolae Secara](#) împotriva deciziei Curții de Apel Comrat din 28 septembrie 2017, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Zinaida Radu împotriva lui Nicolae Secara cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin contravenție.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nina Vascan